

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสายสามัญเอกชน ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย

Development of Internal Quality Assurance Model in Normal Private School for Basic Education in Chaingrai Province

ชาติ กักดี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียน การดำเนินการวิจัยประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การจัดประชุมกลุ่มสนทนาคู่ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสำรวจข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันการดำเนินงาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนสายสามัญ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงกักดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 32 โรงเรียน จำนวน 320 คน และนักเรียน จำนวน 640คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสนทนากลุ่มที่มีโครงสร้าง และ 2) แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียน ได้ครบทุกคุณลักษณะ โดยมีบางรูปแบบที่ส่งผลต่อบางคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งมีแค่รูปแบบ TDQ (ด้านการดำเนินงาน) ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนในเกือบทุกมาตรฐาน นอกจากนี้ด้านนักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดสนใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล (GCA) ที่ส่งผลในทางลบ และรูปแบบ TDQ (ด้านการพัฒนาต่อเนื่อง) ไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนในแต่ละมาตรฐาน

คำสำคัญ: รูปแบบการประกันคุณภาพ, โรงเรียนเอกชน

Abstract

The objective of this study was to develop the model of internal quality assurance which had positive effect on development of quality of desired attributes in accordance with student standards in private school; general education in basic education level in Chiang Rai Province. The study was conducted by two steps; step 1) group discussion to determine which model to be developed, and step 2) survey to assure that the model were used. Sample size included 320 schools administrators and teachers who were responsible for internal quality insurance as well as 640 students. The study instruments included structured focus group guide, and opinion survey questionnaire. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, exploratory factor survey, and content analysis.

The findings reveal that there was no single model that had positive effect on all aspects of desired attributes in accordance with student standards. There were some models affected positively some standard of quality. Only TDO (aspect on working) had positive effect on most of standards for desired attributes. Apart from this, in other aspects; ability in systematic thinking, creative thinking, decision making, problem solving with consciousness (ICT) had negative effects. Additionally, TDO (aspect on continuing development) had no effect on any standard.

Keyword: Quality Assurance Model, Private School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษากับการบริหารการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ดังที่กล่าวใน หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ได้ระบุว่า “กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา” มาตรา 48 “จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน” มาตรา 49 “ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกห้าปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินและจัดให้มีการประเมินดังกล่าว รวมทั้งเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ

สาธารณชน ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐานให้สำนักงานรับรองมาตรฐานฯ จัดทำข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต้นสังกัด ให้สถานศึกษาปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการ ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานฯ รายงานต่อคณะกรรมการต้นสังกัด เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป” มาตรา 50 “ให้สถานศึกษาจัดเตรียมข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อการประเมินภายนอกของ สมศ.” และมาตรา 51 “ให้สถานศึกษาปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของ สมศ. ในกรณี” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546) สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2543) จรัส นองมาก (2544) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2546) พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่จะประเมินตนเองไม่เป็นระบบและยังไม่ได้นำผลการประเมิน ไปใช้ในการวางแผนบริหารพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาเท่าที่ควรหรือพารวยเห็นว่า เป็นการเพิ่มภาระงาน นอกจากนี้ คณะกรรมการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา ในกระทรวงศึกษาธิการยังพบว่า ด้านคุณภาพการจัดการ

ศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการยังมีผลการจัดการศึกษาไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแข่งขันด้านกำลังศึกษากับประชาคมโลก (สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2553 หน้า 9-13)

การประกันคุณภาพภายในจะดำเนินการ โดยบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด จาก การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่จัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย จำนวน 34 โรงเรียน ในปีที่ผ่านมามีผลการประเมินด้านผู้เรียน ใน มาตรฐานที่ 5 ในปีการศึกษา 2554 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระของโรงเรียนทั่วไป ตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 68.90 และตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผู้เรียนมีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตาม เกณฑ์ อยู่ในระดับพอใช้ คะแนนชี้วัดจำกัดล่าง 9.6 สรุป ปัญหา จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ในเบื้องต้นและตั้งที่ ก่อว่ามาแล้วเกี่ยวข้องกับบริบทด้านการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดเชียงราย ทั้ง 34 แห่ง มีการดำเนินการในระบอบ ประกันคุณภาพภายในตาม กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยเฉพาะหมวดที่ 2 จำนวน 8 ข้อ แต่ผลของการ ดำเนินงานยังไม่สามารถก่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา ด้านผู้เรียน โดยเฉพาะด้านกระบวนการคิดในมาตรฐานที่ 4 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมาตรฐานที่ 5 จากผล การประเมินภายในและการ ประเมินภายนอกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการ ศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ดังนั้นระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บทบาทการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันนำไปสู่การสร้างเสริมศักยภาพการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อให้สังคมมีความ มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าวผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา รูปแบบประกัน คุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญที่ จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่ามีปัญหและ แนวทางแก้ปัญหา การดำเนินงานตามระบบ หลักเกณฑ์ การประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงปี พ.ศ. 2553 เป็นอย่างไร โดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ผู้บริหารสถาน ศึกษา และครูผู้รับผิดชอบด้านประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย และการสำรวจความคิดเห็นการปฏิบัติงานด้านการ ประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไป คือ

1. เพื่อการพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพ ภายใน โรงเรียนสายสามัญเอกชนที่จัดการศึกษาระดับการ ศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ เฉพาะคือ

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายใน ของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อ การพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน ด้านนักเรียน

แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดการประกันคุณภาพ

2.การบริหาร โรงเรียนเอกชน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมผสาน (Mix Method Approach) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีแบบแผนการวิจัยแบบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ที่ศึกษาสภาวการณ์ โดย ไม่มีการทดลอง (One-Shot, Non-Experimental Case Study)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้ให้ข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน ครู จำนวน 5 คนและนักเรียน จำนวน 20 คน ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 960 คน ใช้เทคนิคแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ 2) แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการในเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวม ไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานด้านนักเรียน ได้ครบทุกคุณลักษณะ แต่บางด้านที่ส่งผลต่อบางคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียน ในเกือบทุกมาตรฐาน นอกจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียน มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (TAC) ที่ส่งผลในทางลบ และ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา (TPD) ไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนในเกือบทุกมาตรฐาน นอกจากมาตรฐานด้านนักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดสนใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล (TCT) นอกจากนี้รูปแบบประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานของนักเรียนในแต่ละด้านคือ 1)รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่

พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐาน (TSE) ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) และด้านการกำกับติดตาม (TFO) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีสุขภาพที่ดี และมีสุนทรียภาพ (THA) 2) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการกำกับติดตาม (TFO) ด้านการประเมินภายใน (TEV) และ ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (TLE) 4)รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐาน (TSE) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา (TPD) ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) และ ด้านการพัฒนาต่อเนื่อง (TDQ) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (TAC) 6) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐาน (TSE) และ ด้านการพัฒนาต่อเนื่อง (TDQ) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (TAC) 6) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถ

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (TSK) นอกจากนี้ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน (TDO) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานด้านนักเรียนในภาพรวมและจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R Square) ในภาพรวมพบว่า รูปแบบ การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นทั้ง 8 ด้านส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนใน ทุกมาตรฐานโดยส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (TLI) มากที่สุดร้อยละ 62 รองลงมาคือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีความ สามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดสนใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล (TCT) ร้อยละ 53 และส่งผลน้อยที่สุดคือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน ด้านนักเรียน มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (TSK) ร้อยละ 10

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาขาสอนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงรายและสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการกำกับติดตาม (TFO) ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 43 ด้านการกำหนดมาตรฐาน (TSE) ซึ่งส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ (THA) แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติตามรูปแบบการประกันคุณภาพภายใน

ของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ (THA) สูงตามไปด้วย แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ข้อมูลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ซึ่งอธิบายได้ว่าการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำมาตรฐานสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับธงไชย บุญเรือง (2547 : 108) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี สรุปผลการวิจัยด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาซึ่งประเด็นปัญหาสำคัญอันดับหนึ่ง คือการวิเคราะห์สังเคราะห์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับผู้เรียน และท้องถิ่น แนวทางแก้ไขคือการพัฒนาคือมีการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนามาตรฐานมาให้ความรู้ในการวิเคราะห์มาตรฐานแก่บุคลากรและนำมาตรฐานระดับสถานศึกษามาจัดประชาพิจารณ์ต่อกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมและสร้างความเข้าใจให้ตรงกันกับทุกฝ่าย ส่วนด้านที่เหลือนำผลในด้านลบซึ่งได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา (TPI) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (TMI) ด้านการดำเนินงาน (TDO) และ ด้านการประเมินภายใน (TEV) ซึ่งสอดคล้องกับธงไชย บุญเรือง สรุปผลการวิจัยด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศประเด็นปัญหาสำคัญอันดับหนึ่งคือความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระหว่างประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกระจายการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายในการบริหารจัดการ การกำหนดคณะกรรมการทำงานด้านระบบสารสนเทศและการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ ในด้านการดำเนินงานตามแผนประเด็นปัญหาสำคัญอันดับ

หนึ่งคือการส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรต่างๆเพื่อ การดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรม ดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางแก้ไขคือการกำหนดราย ละเอียดดำเนินแผนงาน โครงการ/กิจกรรมไว้ในแผน ปฏิบัติงานประจำปีอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนปฏิบัติ งานประจำปีสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการมอบหมายงาน/กระจายอำนาจ/ทำงานเป็นทีม จัด ระบบสนับสนุนอำนวยความสะดวก วางแผนในการ ดำเนินการนิเทศติดตาม รวมทั้งการวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงาน ก่อนและหลังการดำเนินงานเพื่อปรับปรุง แก้ไข จากการสรุปผลการวิจัยแปลว่าบท โรงเรียนได้ ปฏิบัติตามรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นจะ มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม มาตรฐานด้านนักเรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ (THA) จะทำให้คุณภาพมาตรฐานลดลง จะเห็นได้ว่า การ ดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็น ระบบมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมจะทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพซึ่งสอดคล้องกับ จูริวรรม มณีแสง (2543) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ของสถาบันการศึกษาพหุภาคเอกชน 2) รูปแบบ การ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนระดับการ ศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการกำกับติดตาม (TFO) ด้านการประเมินภายใน (TEV) และ ด้านการ รายงานประเมินตนเอง (TSA) ส่งผลในทางบวกต่อการ พัฒนาคูณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน ด้านนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์(TMO) ส่วนรูปแบบที่เหลือส่งผลในด้านลบซึ่ง ได้แก่ ด้าน การจัดทำมาตรฐานสถานศึกษา (TSE) ด้าน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ(TMI)และด้านการ ดำเนินงาน (TDO) ซึ่งสอดคล้องกับ Keeves (1988 : 78) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรต้องมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ (1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Strural Relationship) (2) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม (Associative Relationship) (3) รูปแบบ ควรใช้เป็น แนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูก

ตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ (4) รูปแบบ ควรจะ ต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่กำลังมา คั่งนั้นนอกจากรูปแบบ จะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย (5) รูปแบบ ควรเป็น เครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความ สัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายใน เรื่องที่กำลังศึกษานอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุญณี นิยมย์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารที่มีผล ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3) รูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (TMI) ด้านการดำเนินงาน (TDO) ด้านการประเมินภายใน (TEV) มีและด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) ส่งผล ในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (TLE) ส่วนรูปแบบที่เหลือส่งผลในด้านลบซึ่ง ได้แก่ ด้านการ กำหนดมาตรฐาน (TSE) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา (TPD) ด้านการกำกับติดตาม (TFO) และด้านการพัฒนาต่อเนื่อง (TDQ) และทั้งสอดคล้องกับ วิเชียร พันธุ์บุร (2548) ได้ ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน 4)รูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ พัฒนาขึ้นได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐาน (TSE) ด้านการ จัดทำแผนพัฒนา (TPD) และ ด้านการรายงานประเมิน ตนเอง (TSA) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนมี ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดค้น ใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล (TCCT) สอดคล้องกับชงไชย บุญเรือง (2547 : 108-111) ได้เสนอ รูปแบบการประกันคุณภาพภายในคือด้านกำหนดและ พัฒนามาตรฐานสถานศึกษาได้เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความ รู้และเทคนิคการวิเคราะห์มาตรฐาน ประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ระบบโดยคณะกรรมการ จัดทำเอกสารประกอบ มาตรฐาน และประชาสัมพันธ์โดยผู้เกี่ยวข้องและผู้

เชี่ยวชาญ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ เสนอรูปแบบการจัดทำแผนโดยคณะกรรมการจากทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ระดมความคิดเห็น/ความต้องการจำเป็น กำหนดยุทธศาสตร์ระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปี และประชุมชี้แจงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนรูปแบบที่เหลือ ส่งผลในด้านลบซึ่งได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ (TMI) ด้านการดำเนินงาน (TDO) ด้านการ กำกับติดตาม (TFO) และด้าน ด้านการพัฒนาต่อเนื่อง (TDQ) 5) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐาน (TSE) และ ด้านการ พัฒนาต่อเนื่อง (TDQ) ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนา คุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้าน นักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (TAC) ส่วนรูปแบบที่เหลือส่งผลในด้านลบซึ่งได้แก่ ด้านการจัด ทำแผนพัฒนา (TPD) ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ (TMI) ด้านการดำเนินงาน (TDO) ด้านการ กำกับติดตาม (TFO) ด้านการประเมินภายใน (TEV) และ ด้านการรายงานประเมินตนเอง (TSA) จากการสรุปผล การวิจัยพบว่าหากโรงเรียนได้ปฏิบัติตามรูปแบบการ ประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนระดับการ ศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นจะมีผลต่อการพัฒนา คุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้าน นักเรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ (THA) จะทำให้ คุณภาพมาตรฐานลดลง สอดคล้องกับ ไพบูลย์ เปานิล (2543) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการ ศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันราชภัฏ 6) รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการ รายงานประเมินตนเอง (TSA) ส่งผลในทางบวกต่อการ พัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน ด้านนักเรียนมีทักษะในการทำงาน วิกฤตทำงาน สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (FSK) ส่วนรูปแบบที่เหลือส่งผลในด้านลบซึ่งได้แก่ ด้าน การกำหนดมาตรฐาน (TSE) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา (TPD) ด้านการจัดระบบ บริหารและสารสนเทศ (TMI) ด้านการดำเนินงาน (TDO) ด้านการกำกับติดตาม (TFO) ด้านการประเมินภายใน

(TEV) และ ด้านการพัฒนาต่อเนื่อง (TDQ) สอดคล้องกับ ปิยนาด บุญมีชัย (2551) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการ จัดการความรู้ของสถาน ศึกษา

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในระดับสถานศึกษาดำเนินการรูปแบบด้านการ รายงานประเมินตนเอง (TSA) ซึ่งมีผลในทางบวกต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน ใน เกือบทุกมาตรฐาน มาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลการพัฒนามาก อี้อีกขึ้น
2. ในระดับหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและ รับสมัครชอบในการบริหารสถานศึกษาโดยตรงควรนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสายสามัญเอกชน ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด เชียงรายที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาเพื่อพัฒนาการ ประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสามารถนำ แนวทางการพัฒนารูปแบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนให้มีคุณภาพมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อยกระดับ คุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนสายสามัญเอกชนที่จัดการศึกษาระดับการ ศึกษาขั้นพื้นฐานจากข้อค้นพบการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะ รูปแบบที่ส่งผลทางลบในการปฏิบัติ และ ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ในเกือบทุกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม มาตรฐานด้านผู้เรียน เช่น ด้านการจัดทำแผนพัฒนา (TPD)
2. ทดสอบการวิจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบ การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสายสามัญเอกชนที่ จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- จำรัส นองมาก. (2544). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: SUNPRINTING.
- จรัสวรรณ มณีแสง. (2543). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน. วิทยานิพนธ์,ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงไชย บุญเรือง. (2547). รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์,ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิมล ว่องวาณิช. 2543. การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.ที.ซี.คอมมิวนิตีชั่น.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2546). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, รายงานการประชุมฝ่าย 5 กองกรรมาธิการ 2 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). รายงานสรุปการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา ในวาระครบรอบ 4 ปี ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ศุภานี จิมอ้า. (2550).รูปแบบการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.